Programarea calculatoarelor

#8 C++
Tablouri

Adrian Runceanu www.runceanu.ro/adrian

Curs 8

Tablouri

Capitolul 7. Tablouri

- 7.1. Generalități. Clasificare
- 7.2. Tablouri unidimensionale (vectori)
- 7.3. Tablouri bidimensionale (matrici)
- 7.4. Tablouri multidimensionale

7.1. Generalitati. Clasificare

Numim tablou o colecţie de date de acelaşi tip, în care elementele sunt ordonate, iar accesul la fiecare element are loc prin indice. În funcţie de numărul indicilor avem mai multe tipuri de tablouri:

- 1. Tablouri unidimensionale (cu un singur indice)
- 2. Tablouri bidimensionale (cu doi indici)
- 3. Tablouri multidimensionale (cu mai mulţi indici)

Capitolul 7. Tablouri

- 7.1. Generalități. Clasificare
- 7.2. Tablouri unidimensionale (vectori)
- 7.3. Tablouri bidimensionale (matrici)
- 7.4. Tablouri multidimensionale

 Tablourile unidimensionale funcţionează ca un vector şi se pot declara astfel:

tip nume_tablou[dimensiune_maximă];

 Se observă că este obligatorie folosirea parantezelor drepte care să încadreze dimensiunea maximă pe care o alege utilizatorul pentru acel tablou unidimensional.

Exemplu:

Declarări de tablouri unidimensionale:

- Compilatorul C++ alocă un spaţiu de memorie egal cu numărul maxim de elemente ale tabloului, rezervând bineînţeles octeţi în funcţie de tipul de bază al fiecărui tablou.
- Accesul la fiecare element al tabloului se face prin numele acestuia urmat între paranteze, de indicele său (adică poziția pe care o ocupă în tablou).
- În limbajul C++, indicii tablourilor încep numărătoarea de la valoarea 0.

Exemplu:

Modalități de acces la elementele ce pot fi memorate în tablourile unidimensionale declarate anterior:

```
a[0] – reprezintă elementul aflat pe prima poziție în tabloua[24] - reprezintă elementul aflat pe ultima poziție în tablou
```

x[i] - reprezintă elementul aflat pe poziția i în tablou, unde i poate avea valori între 0 și 29.

Iniţializarea elementelor unui tablou se poate face total sau parţial la declararea lor:

int
$$b[5] = \{1, 2, 3, 4, 5\};$$

Astfel:

- elementul b[0] are valoarea 1
- elementul b[1] are valoarea 2
- elementul b[2] are valoarea 3
- elementul b[3] are valoarea 4
- elementul b[4] are valoarea 5

Problema 1:

Se consideră n numere reale. Se cere să se determine valoarea minimă şi valoarea maximă.

Exemplu:

```
Date de intrare:
n=5 si x={10, -2, 34, -198, 4}
Date de ieşire:
minim=-198, maxim=34
```

```
#include<iostream.h>
int main(void)
  int i, n;
  float x[50], min, max,
  cout < < "Dati numarul de elemente ale tabloului
  cin>>n;
  for( i = 0; i <=n; i++ )
     cout<<"x["<<i+1<<"]= ";
     cin>>x[i];
```

Citirea numarului de elemente ce vor fi prelucrate in vector - n

> Citirea elementelor si memorarea lor in vectorul x

```
min = x[0]; max = x[0];
for( i=1; i<n; i++ )
   if( min > x[i] )
                                          Determinarea
           min = x[i]; \blacktriangleleft
                                            minimului
 else
    if(max < x[i])
                                          Determinarea
           max = x[i];  
                                            maximului
cout<<"\nMinimul este "<<min;</pre>
cout<<"\nMaximul este "<<max;</pre>
```

Executia programului pe o serie de date de test:

```
E:\Universitate dell\2012-2013\Semestrul
Dati numarul de elemente ale tabloului
Minimul este -45
Maximul este 135
Terminated with return code 0
Press any key to continue ...
```

Problema 2:

Se consideră n numere întregi.

Se cere să se verifice dacă ele sunt sau nu în ordine crescătoare, afișând câte un mesaj corespunzător.

Exemplu:

Date de intrare:

n=5 si x={1, 2, 17, 25, 43}

Date de ieşire:

Elemente vectorului sunt in ordine crescatoare

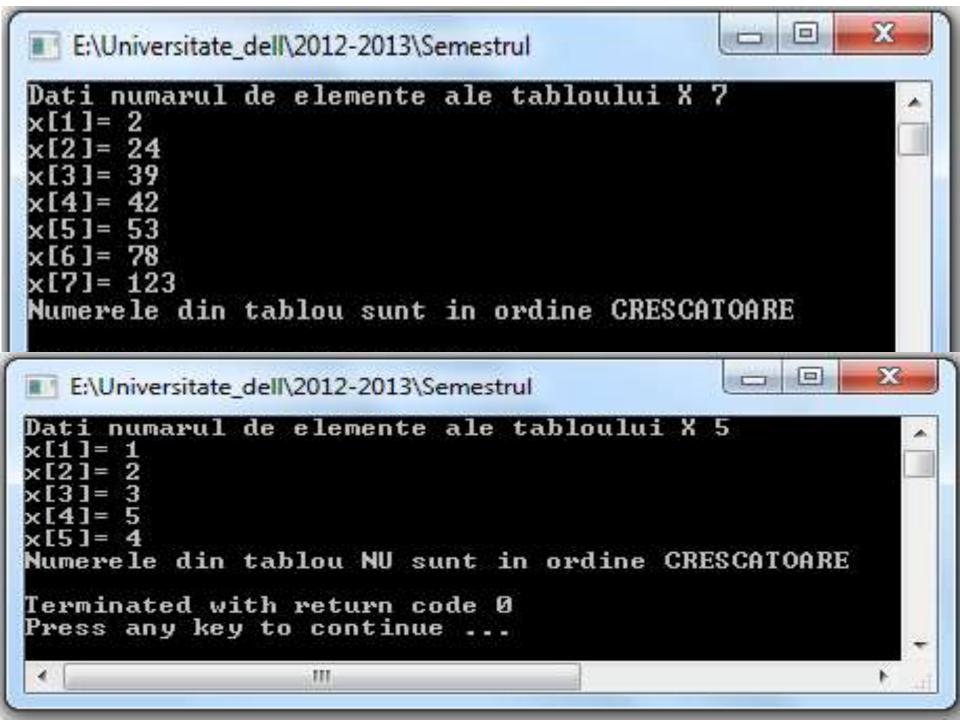
```
#include<iostream.h>
                                 Citirea numarului de
int main(void)
                                  elemente ce vor fi
                                prelucrate in vector - n
  int i, n, verif=1;
  int x[50];
  cout<<"Dati numarul de elemente ale tabloului X ";
  cin>>n;
  for(i=0; i<n; i++)
      cout<<"x["<<i+1<<"]= ";
      cin>>x[i];
```

Citirea elementelor si memorarea lor in vectorul x

Verificarea proprietatii cerute in enunt

```
for(i=0; i<=n-2; i++)
if( x[i] > x[i+1] ) verif=0;
```

```
if( verif == 1 ) cout<<"Numerele din tablou sunt in
ordine CRESCATOARE";
else cout<<"Numerele din tablou NU sunt in ordine
CRESCATOARE";</pre>
```


Capitolul 7. Tablouri

- 7.1. Generalități. Clasificare
- 7.2. Tablouri unidimensionale (vectori)
- 7.3. Tablouri bidimensionale (matrici)
- 7.4. Tablouri multidimensionale

 Tablourile bidimensionale funcţionează ca o matrice şi se pot declara astfel:

tip nume_tablou[dim_linie][dim_coloana];

 La fel ca şi în cazul tablourilor unidimensionale, şi în cazul tablourilor bidimensionale, la declarare, se trece dimensiunea maximă a liniilor (dim_linie) şi dimensiunea maximă a coloanelor (dim_coloana).

Exemplu:

Declarări de tablouri bidimensionale:

- Compilatorul C++ alocă un spaţiu de memorie egal cu numărul de linii înmulţit cu numărul de coloane ale tabloului, rezervând bineînţeles octeţi în funcţie de tipul de bază al fiecărui tablou.
- Accesul la fiecare element al tabloului se face prin numele acestuia urmat între paranteze, de indicele liniei şi indicele coloanei (adică poziţia pe care o ocupă în tablou).

Exemplu:

Modalități de acces la elementele ce pot fi memorate în tablourile bidimensionale declarate anterior:

```
a[0][0] – reprezintă elementul aflat pe linia 0 coloana 0a[9][9] - reprezintă elementul aflat pe linia 9 coloana 9
```

x[i][j] - reprezintă elementul aflat pe linia i, coloana j în matrice, unde i şi j pot avea valori între 0 şi 4.

Iniţializarea elementelor unui tablou se poate face total sau parţial la declararea lor: int b[2][3]={ {1, 2, 3}, {4, 5, 6} };

Astfel:

- elementul b[0][0] are valoarea 1
- elementul b[0][1] are valoarea 2
- elementul b[0][2] are valoarea 3
- elementul b[1][0] are valoarea 4
- elementul b[1][1] are valoarea 5
- elementul b[1][2] are valoarea 6

Problema 1:

Se consideră o matrice A cu n×m numere întregi. Se cere să se obţină transpusa sa.

Exemplu:

```
Date de intrare:
n=3, m=4 si matricea A:
1 2 3 4
5 6 7 8
9 10 11 12
```

```
Date de ieşire:
Matricea transpusa B:
n=4 si m=3
1 5 9
2 6 10
3 7 11
4 8 12
```

```
#include<iostream.h>
                                  Citirea numarului de linii – n
int main(void)
                                  si de coloane - m ale matricei
  int a[10][10], b[10][10];
  int n, m, i, j;
  cout<<"Dati dimensiunile matricei A \n";</pre>
  cout<<"Dati numarul de linii n = ";</pre>
  cout<<"Dati numarul de coloane m = "; cin>>m;
  for(i=0; i<n; i++)
   for(j=0; j<m; j++)
                                              Citirea elementelor
       cout<<"a["<<i+1<<", "<<j+1<<"] = ";
                                              si memorarea lor in
       cin>>a[i][j];
                                                   matricea a
```

```
cout<<"Elementele matricei A sunt : \n";
for(i=0; i<n; i++)
 for(j=0; j<m; j++) cout<<a[i][j]<<" ";
 cout<<"\n";
                               Afisarea elementelor
                                  din matricea a
```

```
for(i=0; i<n; i++)
for(j=0; j<m; j++)
b[j][i] = a[i][j];
```

Construirea matricei transpuse prin transformarea liniilor in coloane si invers

```
cout<<"Elementele matricei transpuse sunt \n";
for(i=0; i<m; i++)
{
    for(j=0; j<n; j++) cout<<b[i][j]<<" ";
    cout<< "\n";
}</pre>
```

Executia programului pe o serie de date de test:

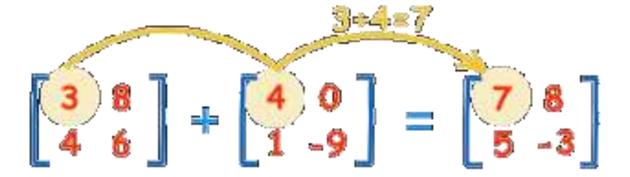
```
E:\Universitate_dell\2012-2013\Semestrul
   i numarul de linii n
   i numarul de coloane m = 2
Elementele matricei A sunt :
Elementele matricei transpuse sunt
Terminated with return code 0
Press any key to continue ...
```

Problema 2:

Se consideră două tablouri bidimensionale (matrici) A şi B cu n×m numere întregi.

Se cere să se calculeze matricea suma:

$$C = A + B$$
.


```
Citirea numarului de linii – n
int main(void)
                                   si de coloane - m ale matricei
  int Matrice1 [10][10], Matrice2 [10][10], Matricesuma[10][10];
  int i, j, n, m;
  cout<<"Dati dimensiunile primei matrici \n";</pre>
  cout<<"Dati numarul de linii n = ";</pre>
  cout<<"Dati numarul de coloane m = "; cin>>m;
  for(i=0; i<n; i++){
       for(j=0; j<m; j++){
             cout<<"Matrice1["<<i+1<<", "<<j+1<<"] = ";
             cin>>Matrice1[i][j];
```

Citirea elemente lor si memorar ea lor in prima matrice

#include<iostream.h>

```
cout<<"Elementele primei matrici sunt : \n";
for(i=0; i<n; i++)
{
    for(j=0; j<m; j++) cout<<Matrice1[i][j]<<" ";
    cout<<"\n";
}</pre>
```

Afisarea elementelor din prima matrice

```
for(i=0; i<n; i++){
       for(j=0; j<m; j++){
              cout<<"Matrice2["<<i<", "<<j<<"] = ";
               cin>>Matrice2[i][j];
cout<<"Elementele celei de-a doua matrice sunt : \n";
for(i=0; i<n; i++)
       for(j=0; j<m; j++) cout<<Matrice2[i][j]<<" ";
       cout<<"\n";
```

```
suma prin adunarea
                                           valorilor pe linie si pe
for(i=0; i<n; i++)
                                                   coloana
       for(j=0; j<m; j++)
              Matricesuma[i][j]=Matrice1[i][j]+Matrice2[i][j];
cout<<"Elementele matricii suma sunt : \n";</pre>
       for(i=0; i<n; i++)
              for(j=0; j<m; j++) cout<<Matricesuma[i][j]<<" ";</pre>
              cout<<"\n";
```

Construirea matricei

7.3. Tablouri bi

Executia programului pe o serie de date de test:

```
H:\Universitate_dell\2013-2014\Semestrul
Dati dimensiunile primei matrici
Dati numarul de linii n
Dati numarul de coloane m = 4
 lementele primei matrici sunt :
Matrice2[3. 4] = 300
Elementele celei de-a doua matrice sunt :
   100 200 300
Elementele matricii suma sunt :
12 24 36 48
60 72 84 96
108 110 211 312
Terminated with return code 0
Press any key to continue ...
```

07.11.2016

Problema 3:

Se consideră două tablouri bidimensionale (matrici) A şi B cu n×m, respectiv m×p numere întregi.

Se cere să se calculeze matricea produs: C = A * B.

Exemplu:

```
Date de intrare:

n=2, m=3 si matricea a:

1 2 3

4 5 6

m=3, p=4 si matricea b:

1 2 3 4

5 6 7 8

9 10 11 12
```

Date de iesire: n=2 si p=3 si matricea produs c:

38 44 50 56 83 98 113 128

```
#include<iostream.h>
                                  Citirea numarului de linii – n
int main(void)
                                  si de coloane - m ale matricei
  int a[10][10], b[10][10], c[10][10];
  int n, m, i, j, k, p;
  cout<<"Dati dimensiunile matricei A \n";</pre>
  cout<<"Dati numarul de linii n = ";</pre>
                                            cin>>n:
  cout<<"Dati numarul de coloane m = "; cin>>m;
  for(i=0; i<n; i++)
   for(j=0; j<m; j++)
                                              Citirea elementelor
       cout<<"a["<<i+1<<", "<<j+1<<"] = ";
                                              si memorarea lor in
       cin>>a[i][j];
                                                    matricea a
```

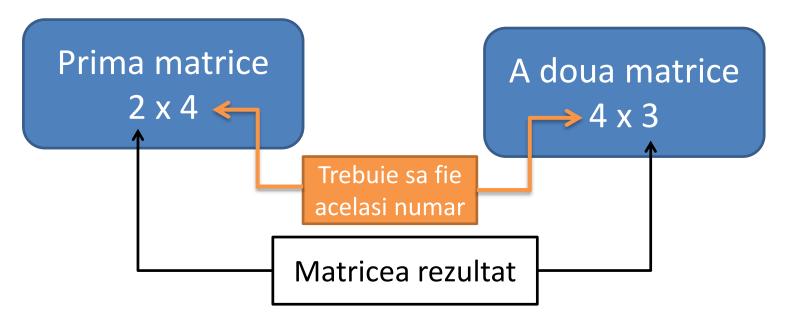
```
cout<<"Elementele matricei A sunt : \n";
for(i=0; i<n; i++)
{
  for(j=0; j<m; j++) cout<<a[i][j]<<" ";
  cout<< "\n";
}</pre>
```

Afisarea elementelor din matricea a

```
cout<<"Dati dimensiunile matricei B \n";</pre>
cout<<"Dati numarul de linii m = ";
                                           cin>>m;
cout<<"Dati numarul de coloane p = "; cin>>p;
for(i=0; i<m; i++)
 for(j=0; j<p; j++)
    cout<< "b["<<i<", "<<j<<"] = ";
    cin>>b[i][j];
cout<<"Elementele matricei B sunt : \n";</pre>
for(i=0; i<m; i++)
 for(j=0; j<p; j++) cout<<b[i][j]<<" ";
 cout<<"\n";
```

Citirea
elementelor si
memorarea lor in
matricea b

 Conditie: Numarul de coloane din prima matrice trebuie sa fie egal cu numarul de linii din a doua matrice.

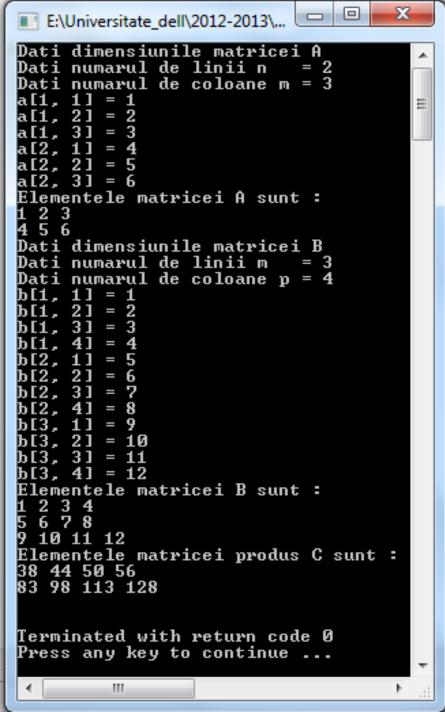


```
for(i=0; i<n; i++)
                                                      Calculul
    for(j=0; j<p; j++)
                                                   elementelor
                                                matricei produs c
     c[i][j] = 0;
     for(k=0; k<m; k++)
       c[i][j] = c[i][j] + a[i][k] * b[k][j];
                                 m
        n
```

```
cout<<"Elementele matricei produs C sunt : \n";
for(i=0; i<n; i++) {
  for(j=0; j<p; j++) cout<<c[i][j]<<" ";
  cout<<"\n";
}</pre>
```

7.3. Tablour

Executia programului pe o serie de date de test:

Enunt:

Se considera un numar natural n. Se cere sa se formeze un vector cu cifrele numarului.

Exemplu:

Date de intrare:

Pentru valoarea: n = 23416789

Date de iesire:

Se obtine vectorul cu elementele:

98761432

```
#include<iostream.h>
int main(void)
       // declaram variabilele pe care le vom utiliza in program
       int x[30];
       long int n, i, m;
       cout<<"Dati numarul natural n = ";</pre>
       cin>>n;
```

```
i = 0;
while(n != 0){
      x[i] = n \% 10;
      i++;
      n = n / 10;
m = i-1;
cout<<"\nVectorul cu cifrele numarului este \n";
for(i = 0; i < m; i++){
      cout.width(3); cout<<x[i];</pre>
```

Executia programului pe o serie de date de test:

```
E:\Universitate_dell\2012-2013\Semestrul

Dati numarul natural n = 23416789

Vectorul cu cifrele numarului este
9 8 7 6 1 4 3 2

Terminated with return code Ø
Press any key to continue ...
```

Enunt: Reuniunea a doua multimi

Sa se scrie un program care sa calculeze reuniunea a doua multimi de cate n, respectiv m numere intregi memorate cu ajutorul vectorilor.

Exemplu:

```
Date de intrare:
```

n = 5, a = {1, 2, 5, 7, 12} si m = 4, b = {2, 4, 8, 12}

Date de iesire:

se obtine: k=7, $c=\{1, 2, 5, 7, 12, 4, 8\}$

```
#include<iostream.h>
int main(void)
      int a[100], b[100], c[100], n, m, i, j, k, ok;
      cout<<"Dati cardinalul multimii A - n = ";</pre>
      cin>>n;
      cout<<"Dati elementele multimii A \n";
      for(i = 0; i < n; i++){
             cout<<"a["<<i+1<<"] = ";
             cin>>a[i];
```

```
cout<<"Dati cardinalul multimii B - m = ";</pre>
   cin>>m;
   cout<<"Dati elementele multimii B \n";
   for(i = 0; i < m; i++)
          cout<<"b["<<i+1<<"] = ";
          cin>>b[i];
// copiem elementele din multimea A in multimea C
   for(i = 0; i < n; i++) c[i]=a[i];
   k = n;
```

```
for(j = 0; j < m; j++)
   ok = 1; // variabila care verifica daca un element apartine sau
un multimii A
   for(i = 0; i <n;i++)
       if(b[j] == a[i]) // daca elementul din multimea B apartine si
multimii A atunci nu-l adaugam in multimea reuniune - C
               ok = 0;
   if(ok == 1)
       k++;
       c[k] = b[i];
```

Executia programului pe o serie de date de test:

```
E:\Universitate_dell\2012-2013\Semestrul
    cardinalul multimii
    elementele multimii A
     cardinalul multimii B -
     elementele multimii B
Elementele multimii reuniune sunt
Terminated with return code 0
Press any key to continue ...
                            111
```

1. Intersectia a doua multimi

Sa se scrie un program care sa calculeze intersectia a doua multimi de cate n, respectiv m numere intregi memorate cu ajutorul vectorilor.

Exemplu:

```
Date de intrare:
```

```
n = 5 a = \{1, 2, 5, 7, 12\} si
```

$$m = 4 b = \{2, 4, 8, 12\}$$

Date de iesire:

se obtine: $k = 2 d = \{2, 12\}$

2. Diferența a două mulțimi

Sa se scrie un program care sa calculeze diferenta a doua multimi de cate n, respectiv m numere intregi memorate cu ajutorul vectorilor.

Exemplu:

```
Date de intrare:
```

```
n = 5 a = \{1, 2, 5, 7, 12\} si
```

$$m = 4 b = \{2, 4, 8, 12\}$$

Date de iesire:

se obtine: $k = 3 e = \{1, 5, 7\}$

3. Se dă un şir de n numere naturale. Să se afişeze pe două randuri, pe primul rand cele pare şi pe al doilea cele impare.

Exemplu:

Date de intrare:

Pentru n = 10

si elementele 4 3 2 5 6 8 9 0 1 5

Date de iesire:

42680

35915

4. Sa se scrie un program care sa introducă n numere intr-un vector şi să citeasccă un număr d. Să se afișeze acele numere din şirul dat care sunt divizibile cu d.

Exemplu:

Date de intrare:

n=5 si valorile: 5 7 10 23 15, d=5

Date de iesire:

5 10 15

5. Se introduc temperaturile măsurate in n zile. Să se scrie un program care să afișeze media temperaturilor negative și media celor pozitive.

Exemplu:

Date de intrare:

n = 5 si temperaturile: 23 24 23 25 22

Date de iesire:

23.40

Referinte bibliografice

Bibliografia necesară cursului:

- Adrian Runceanu, Mihaela Runceanu, Noţiuni de programare în limbajul C++, Academica Brâncuşi, Târgu-Jiu, 2012, ISBN 978-973-144-550-2, 483 pagini
- Adrian Runceanu, Programarea şi utilizarea calculatoarelor,
   Editura Academică Brâncuși Targu-Jiu, 2003
- 3. Octavian Dogaru, C++ Teorie şi practică, volumul I, Editura Mirton, Timişoara, 2004
- 4. O.Catrina, I.Cojocaru, *Turbo* C+, Editura Teora, Bucureşti, 1993
- 5. D.Costea, *Iniţiere în limbajul* C, Editura Teora, Bucureşti, 1996
- 6. K.Jamsa, C++, Editura Teora, 1999
- 7. K.Jamsa & L.Klander, Totul despre C si C++, Teora, 2004

Întrebări?